Jari Jalava

22.2.2021

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuulemistilaisuus 24.2.2021

THL:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain 16 ja 22 §:n muuttamisesta

Koronavirusepidemia jatkuu maailmalla edelleen voimakkaana vaikka viikkokohtaiset tapausmäärät ovatkin laskeneet. Uusia koronavirusmuunnoksia on löydetty laajalti ympäri maailmaa. Tietyissä maissa ne aiheuttavat suurimman osan tartunnoista. Varmuudella ei vielä tiedetä, aiheuttavatko uudet virusmuunnokset enemmän vakavia infektioita kuin aikaisemmat koronavirusmuunnokset. Myöskään ei ole vielä tarpeeksi tietoa siitä, miten ne vaikuttavat uusintainfektioiden syntyyn ja rokotteiden antamaan suojaan.

Ehdotettu muutos tartuntatautilain 16 § selkeyttää aluehallitovirastojen mahdollisuuksia määrätä laajempaa ihmisjoukkoa koskevia pakollisia terveystarkastuksia sekä antaa virkasuhteiselle kunnan ja sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille mahdollisuuden tehdä yksittäistä henkilöä koskeva päätös pakollisesta terveystarkastuksesta. Terveystarkastukset ja niihin liittyvät tartuntatautien testit ovat oleellinen osa tartuntaketjujen selvittämistä. Ehdotetut muutokset tehostavat siten tartuntojen torjuntaa.

Ehdotettu lisäys 22 § koskee yleisvaaralliseen tai valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen tai perustellusti sairastuneeksi epäillyn ja näille taudeille altistuneen tai perustellusti altistuneeksi epäillyn henkilön velvollisuutta antaa itseään koskevia tietoja terveydenhuollon ammattihenkilöille. Tartuntojen jäljitys ja tartuntaketjujen katkaiseminen edellyttävät terveysviranomaisten suorittamaa tartunnan saaneen tai tartunnalle altistuneen henkilön haastattelua tartuntaan tai tartunnalle altistumiseen vaikuttavista tapahtumista ja olosuhteista. Terveysviranomaiset myös ohjeistavat ja ohjaavat henkilöä, jotta jatkotartuntoja voidaan estää. Tarvittaessa he tekevät karanteeni tai eristyspäätöksiä. Rajanylitystilanteissa tapahtuvassa tartunnantorjunnassa tietojen kerääminen ja edelleen välittäminen korostuvat sillä henkilöt yleensä siirtyvät rajanylityspaikoilta oleskelu/kotikuntiinsa. Haastattelut, ohjeistukset ja esimerkiksi henkilöiden ohjaamiset testeihin suoritetaan usein oleskelu/kotikunnan tartuntatautiviranomaisten toimesta. Tätä varten luotettavien henkilö- ja yhteystietojen saaminen tartunnan saaneelta tai tartunnalle altistuneelta on erittäin tärkeää. Tällä hetkellä valitettavan usein henkilöiden tavoittaminen epäonnistuu esimerkiksi puutteellisten yhteystietojen takia. Puutteet tiedoissa hidastavat tai jopa kokonaan estävät tartuntaketjujen selvittämisen.

Jari Jalava

22.2.2021

THL katsoo, että ehdotetut muutokset tartuntatautilain 16 § ja 22 § ovat tarpeellisia tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseen ja ne selkeyttävät toimintamalleja. THL katsoo, että niillä on iso merkitys varsinkin rajat ylittävien epidemioiden torjunnassa.

Pääjohtaja Markku Tervahauta

Yksikönpäällikkö Taneli Puumalainen